Nr. 228 (1859). Cena 12 groszy Włocławek, niedziela dnia 5 października 1924 r. Rok VII.

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata: na miejscu 2 złote, na prowincji i z odnoszeniem do domu 2 złote 50 gr.

Ogłoszenia: za wiersz milimetrowy na pierwszej stronie 15 groszy, na drugiej i trzeciej—10 groszy, na czwartej—7 groszy Ogłoszenia drobne o 4 gr. za wyraz. Tłustym drukiem—podwójnie. Najmniejsze ogłoszenie—40 groszy. Dla zagranicy ceny o 100 proc. wyższe Układ ogłoszeń czterołamowy.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12.
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 12-EJ DO 1-EJ W POŁUDNIE — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Popierajcie „Tydzień Lotniczy”.

Wyrachowanie polega na tem, żeby nie żałować na to, co warte. *H. Sienkiewicz.*

Do apelu!

„Lotnictwo nietylko jest rodzajem broni stanowi ono narzędzie pierwszorzędne i główne Obrony Narodowej, bez którego obecnie niemożliwe jest przedstawić sobie prowadzenia wojny”.

(*Marszałek Fayolle*)

W Ameryce, Francji, Anglji, Włoszech i innych państwach powstały całe szeregi towarzystw społecznych mających za zadanie rozwój przemysłu lotniczego, chemicznego, morskiego i t. p. niezbędnego dla obrony danego państwa.

W Niemczech t-wo „Flottenverein” ugruntowało potęgę morską i stworzyło jedną z najlepszych flot morskich, która pozwoliła zająć Niemcom mocarstwowe stanowisko.

W Rosji „T-wo przyjaciół floty powietrznej” liczy 1.200.000 członków, zebrało 4 i pół miljona rubli złotych, zakupiło 100 samolotów połączonych w oddziały: „Ultimatum, Czerwony Bałt i Eskadra im. Lenina”. T-wo zajmuje się także budową aerodromów. T-wo „Dobrolet” organizuje komunikację pasażerską lotniczą i dotąd utworzyło linje, długość, których wynosi 6.000 klm. Propaganda lotnicza jest tak popularna, iż, *25% czystego zysku wszystkich towarzystw prywatnych handlowych przeznacza się na cele lotnictwa.*

Tak działają instytucje społeczne zagranicą pomimo tego, iż narody te mają silnie rozwinięty przemysł lotniczy.

Przeciwko samolotom wroga jest tylko jeden jedyny skuteczny środek obrony — własne lotnictwo.

Polska, co do t. zw. „granicy niebezpiecznej” (stosunek ludności do klm. granicy, przez którą może wtargnąć nieprzyjaciel), znajduje się w siedem razy gorszem położeniu od Francji i pięć razy od Niemiec, a przyjąwszy stosunek 1: 10 intensywności walk frontu polskiego do francuskiego, obliczono, iż Polska powinna, przy wybuchu wojny, posiadać gotowych 12.000 samolotów i 20.000 silników. W czasie wojny produkcja miesięczna powinna wynosić 2.000 samolotów i 2.500 silników. Na froncie czynnych samolotów powinno być 3.000 t. j. około 300 eskadr.

A cóż my produkujemy?

Polska nie wytwarza ani jednego silnika lotniczego!

Budujemy tylko 10 samolotów miesięcznie!

Przemysł chemiczno-gazowy jest w zarodku!

Nie posiadamy wcale laboratorjum aerodynamicznego!

Nie mamy zupełnie cywilnej szkoły lotniczej!

Polska zajmując położenie w centrum Europy, z punktu widzenia rozwoju lotnictwa komunikacyjnego, znajduje się w nadzwyczajnie dogodnych warunkach, gdyż przez Polskę będą prowadziły wszystkie prawie linje lotnicze, łączące Europę ze Wschodem. Polska będzie terenem licznych portów lotniczych i ruch samolotów będzie się odbywał i w dzień i w nocy. Nie dajmy więc sobie wydrzeć naszego pierwszeństwa, twórzmy polskie lotnictwo, gdyż niebezpieczeństwo jest wielkie.

Wybucha wojna — i cóż Polska będzie mogła przeciwstawić, choćby tylko 4.000-om samolotów, które Rosja może przeciw nam wysłać?

Nasze lotnictwo nie będzie w możności nawet walczyć.

Przy teraźniejszej szybkości samolotów w przeciągu niezmiernie krótkiego czasu zostaną zbombardowane nasze miasta i węzły kolejowe, spalone zasiewy i wsie, wytruci mieszkańcy, zniszczone połączenia telegraficzne i telefoniczne, mobilizacja armji zostanie w zarodku zduszona i nic nie pomoże bohaterstwo nielicznej armji, która będzie zmuszona w końcu poddać siebie i kraj na łaskę wroga.

Czyż możemy do tego dopuścić?

Na niebezpieczeństwo bombardowania i wytrucia narażony jest każdy obywatel: mieszkaniec miasta i wsi, robotnik i rolnik, rzemieślnik i inteligent.

Polska, jako kraj samowystarczalny, posiada wszystko, potrzebne dla stworzenia silnego przemysłu lotniczego.

Potrzeba tylko woli, energji i odpowiedniej organizacji.

Taką organizacją jest:

Liga Obrony Powietrznej Państwa.

Państwowa polityka lotnicza.

Stan lotnictwa cywilnego i przemysłu lotniczego wojskowego posiada pierwszorzędne znaczenie dla obrony danego państwa.

Podstawą lotnictwa wojskowego jest lotnictwo cywilne. Budżet armji w czasie pokoju nie jest w stanie wytrzymać kosztów dziesiątków tysięcy samolotów i odpowiedniej ilości pilotów, którzy są niezbędni na wypadek wojny. Pilot nie latając, prędko wychodzi z wprawy i na wypadek wojny nie byłoby dostatecznej ilości pilotów gotowych do wysłania na front. Lotnictwo cywilne pozwala armji mieć kadry gotowych pilotów, mających dużą praktykę i trening.

W czasie wojny typ samolotu zmienia się co 3—6 miesięcy, to znaczy, iż jedna ze stron walczących wytwarza nowy typ samolotu, lepszy od samolotów przeciwnika i dlatego też, aby zachować równowagę w powietrzu, przeciwnik zmuszony jest natychmiast się przystosowywać do nowych zdobyczy.

Dlatego też każdy kraj powinien posiadać swój własny przemysł lotniczy. W czasie wojny światowej opanowanie powietrza przechodziło przez cały przeciąg jej z rąk do rąk. Z tego powodu nie wskazane jest długie przechowywanie samolotów, gdyż na wypadek wojny samoloty te mogą być zupełnie niezdatne do użytku.

Przychodzimy do wniosku, iż **Państwo, nieposiadające własnego przemysłu lotniczego z góry skazane jest na zagładę, lub zależność od sąsiadów.**

Korzyści ojczystego przemysłu lotniczego i cywilnego lotnictwa, jakoteż przemysłu chemicznego są dla obrony państwa olbrzymie:

1) pozwolą natychmiastowo przystosowywać się do najnowszych zdobyczy i wynalazków, 2) dadzą zatrudnienie dziesiątkom tysięcy robotników, 3) pozostawią pieniądze w kraju, 4) rozwinie się sport lotniczy, 5) na wypadek wojny armja będzie rozporządzała wyszkolonymi chemikami, pilotami, mechanikami i posiadać będzie gotowy inwentarz, 6) utworzone zostaną porty lotnicze, posiadające pierwszorzędne znaczenie dla obrony i linij tranzytowych komunikacyjnych, 7) zredukuje się inne rodzaje broni, co wyrazi się zmniejszeniem budżetu na armję, a najważniejsze—8) państwo w czasie wojny, nie będzie zależne od swych sąsiadów (rok 1920, inwazja bolszewicka i trudności stawiane przez Gdańsk i sąsiadów).

Zestawienie momentów politycznych.

Z Niemiec.

W ostatnich dniach września odbyło się zebranie niemieckiej partji ludowej, na którem minister spraw zagranicznych Stresemann wygłosił mowę o dzisiejszym stanie polityki niemieckiej. Minister wyraził zadowolenie, że wkrótce utracą moc postanowienia traktatu wersalskiego w sprawach handlowych. Z tą chwilą Niemcy rozpoczną nowe życie, oparte na układach z poszczególnemi państwami. Stresemann powiedział, że rokowania rządu niemieckiego w sprawie otrzymania pożyczki są na dobrej drodze. Do Ligi Narodów Niemcy wstąpią tylko pod tym warunkiem, jeżeli będą uznane za państwo równouprawnione z innemi mocarstwami. Niemiecka partia ludowa dąży do porozumienia z prawicą celem wspólnej akji w polityce wewnętrznej i zagranicznej.

Z Hiszpanji.

Po długich walkach i niepowodzeniach wojsko hiszpańskie odniosło wielkie zwycięstwo, gdyż zajęło święte miasto Maurów—Szeszuan. W miejscowości Larasz rozegrała się krwawa bitwa, przyczem obie strony poniosły ciężkie straty Gen. Primo de Rivera złożył armji hiszpańskiej powinszowanie za odniesione zwycięstwa. Hiszpanie szykują się do generalnej bitwy.

Z Anglji.

Rząd lewicowy w Anglji nie tylko nie przyniósł szczęścia, które zapowiadał, ale naraził państwo na nowe niebezpieczeństwa. Polityka niem. i sowiecka obecnego rządu odbije się kiedyś na interesach obywateli angielskich, którzy obecnie występują już przeciw Mac Donaldowi. Anglja wchodzi w okres nowych wyborów, jak to pisaliśmy niedawno. Jeżeli rząd będzie upierał się, żądając przyjęcia traktatu handlowego z sowietami, konserwatyści z liberałami otrzymają większość i gdzieś w listopadzie będziemy czytali o nowych wyborach do parlamentu. Istnieje nawet możliwość, że Mac Donald sam osobwo spowoduje swoje ustąpienie, mianowicie, zapowie takie reformy społeczne, których Anglja nidgy nie przyjmie. Przy nowych wyborach walka rozegra się między prawicą i lewicą, gdyż środkowa straciła kompletnie wpływy.

Z Chin.

Na froncie szanghajskim toczą się wielkie bitwy. Artylerja i samoloty biorą czynny udział w wojnie. Ofiary w zabitych tak są znaczne, że powietrze jest przepełnione odorem rozkładających się trupów. Grozi nawet wybuch epidemji.

W tej chwili toczy się tam walka między dwiema prowincjami niezależnemi o posiadanie bezwzględnej i zupełnej kontroli nad wielkim miastem portowem — Szanghajem, Tak się bowiem złożyło, iż miasto to podlega dzisiaj kontroli tej prowincji, w granicach której się w cale nie znajduje, a fakt ten daje się wytłumaczyć tylko okolicznością, że stolica własnej prowincji Szanghaju jest zbyt od niego oddalona. Obecnie gubernatorzy tych prowincyj postanowili położyć kres tej anormalności, a że nie mogli załatwić sprawy drogą pokojową, rozpoczęli krwawą wojnę o posiadanie Szanghaju.

Wojsko generała mandżurskiego Lina odnosi zwycięstwo.

Z Kaukazu.

W walkach kaukaskich znowu nastąpiła zmiana. Gruzini zmuszają wojska czerwone do odwrotu Bolszewicy okopali się w okręgu Swanetji. W okolicy Thinetji powstańcy rozbili kilka oddziałów sowieckich. Mszcząc się na powstańcach, bolszewicy w straszliwy sposób mordują ludności gruzińską.

TELEGRAMY.

Arbitraż i bezpieczeństwo podpisane.

47 państw chce zgody i pokoju.

GENEWA (PAT). Protokuł w sprawie arbitrażu i bezpieczeństwa został dziś przyjęty jednomyślnie przez 47 delegacyj, obecnych podczas głosowania. Nikt nie wstrzymał się od głosu.

GENEWA (PAT). Zgromadzenie Ligi Narodów na dzisiejszem posiedzeniu przyjęło jednogłośnie 47 głosami obecnych na posiedzeniu delegacyj rezolucję, zalecającą państwom, członkom Ligi, aby jaknajpoważniej wzięły pod rozwagę w Genewie protokuł w sprawie arbitrażu bezpieczeństwa i rozbrojenia.

Pierwszy przemawiał Paweł Boncour (Francja) Po Pawle Boncour zabierali jeszcze głos: Branting (Szwecja), książę Arfa ed Dowleh (Persja), D'Andurind (Kanada). Mollo Franco (Brazylja), Common (Rumunja). Skrzyński (Polska), Guani (Urugwaj), Tai-Chen-Lin (Chiny), Villges (Chilli). i pani Swanwick (W. Brytanja). Wszyscy oni złożyli oświadczenie, wyrażające zgodę na rezolucję w sprawie protokułu.

W ten sposób dyskusja nad rezolucją została zakończona, a sama rezolucja jednogłośnie przyjęta. Absolutnie żadna delegacja nie uczyniła przy tej okazji jakichkolwiek zastrzeżeń.

Delegacje: francuska, polska, jugosłowiańska, czechosłowacka, grecka, łotewska, estońska i bułgarska podpiszą protokuł już teraz, to znaczy przed swoim odjazdem z Genewy.

Konkordat z Rzymem.

RZYM (PAT). Przybył tu poseł Stanisław Grabski, delegowany przez rząd polski w celu ustalenia wspólnie z ministrem pełnomocnym Rzeczypospolitej przy Watykanie Wład. Skrzyńskim preliminarjów konkordatu pomiędzy Rzeczpospolitą a Stolicą Apostolską. Poseł Grabski przedstawiony został przez min. Skrzyńskiego sekretarzowi stanu kardynałowi Gasparriemu oraz prałatom z sekretarjatu stanu.

Komunistyczna młodzież zemści się.

MOSKWA (Rps). Organ moskiewskiego komitetu okręgowego partji komunistycznej powraca znowu do sprawy komunisty Engla, rozstrzelanego przed kilkoma miesiącami w Łodzi. Komunista polski niejaki Wasilewski poświęca Englowi specjalny artykuł, w którym stwierdza, że Engel oddawna już pracował w polskiej partji komunistycznej i zabił Łuczaka z polecenia komitetu komunistycznego. Artykuł kończy się groźbą, że „związek młodzieży komunistycznej Polski zemści się".

Anglja umywa ręce.

LONDYN. (P.A.T.) — Odpowiadając w izbie gmin na zapytanie w sprawie Gruzji, podsekretarz stanu Ponsonby oświadczył, iż rząd angielski uznaje władzę rządu moskiewskiego nad Gruzją, w konsekwencji więc uważa obecną sytuację w Gruzji za wewnętrzną sprawę polityczną Rosji sowieckiej.

BAJKA LESSINGA.

Dąb i świnia.

Żarłoczna świnia pod wysokim dębem
karmiła się żołędźmi, co legły na ziemi,
i, kiedy jedną żołędź rozgryzała zębem,
wraz drugą pożerała ślepiami chciwemi.
— Niewdzięczne bydlę! — huknął na-
[koniec dąb z wyży. —
Żywisz się mym owocem, nie podnosząc
[do mnie
ni wdzięcznego wejrzenia! — Świnia ze
[swej niży,
przestawszy żreć na chwilkę, odnurcza-
[ła gromnie:
— Wznosiłabym ku tobie wzrok wdzię-
[czny niekłamnie,
lecz nie wiem, czy swój owoc ty upusz-
[czasz dla mnie.
— — — — — — — — — —
Że Lessing świni świńską dał rolę,
jest więc w porządku; wszakże ją wolę
wyłożyć bajki sens, jak łopatą:
jeśli, arysto - ,czy demo - krato,
niewiedzą świni chwalić się ważysz,
toś jest bezspornie świni towarzysz.

Charix.

Pogadanki Ewangeliczne.

Niedziela XVII-a po Świątkach.

Wielki Wtorek. Chrystus stacza ostatnie utarczki ze swymi wrogami. Tylko co zadał jednę ze swoich wyższościowych porażek niedowiarczym saduceuszom w sprawie powszechnego zmartwychwstania ciał. Świadkiem jej był jeden z faryzeuszów, prawowierników. Mimo nieprzyjaźni między saduceuszami a faryzeuszami, obie partje wchodzą w spiskowe porozumienie — entente cordiale — przeciw Chrystusowi. Faryzeusze, dowiedzawszy się od swego świadka o porażce przeciwników, schodzą się na naradę i, w jej wyniku, delegują tegoż do Chrystusa gwoli akcji zaczepnej. Tamci zostali pobici; może temu się powiedzie.

Ten, zbliżywszy się ze złym zamiarem, zadaje Panu pytanie, jak mu się zdawało, podstępne, obliczone na narażenie Go, jeśli nie tej, to innej partji. Uczeńcy zakonni sformułowali byli aż 613 przepisów. Nie zgadzali się jednak między sobą co do ich uporządkowania. Przeto delegat zapytuje o najważniejsze przykazanie w Zakonie. Stąd wywinęły się dwa krótkie dialogi, które są treścią perykopy (Mat. 22.35—46), mającej miejsca harmonije—loca harmonica—u konsynoptyków: Mar. 12 i Łuk. 20

Na skrzywione przez zły zamiar, obliczone na uwikłanie Mistrza w sieci przepisów, w istocie jednak proste pytanie, Mistrz odpowiada prosto, przytoczeniem z księgi Powt. Prawa, 6. 4,5:

— Słuchaj, Izraelu! Pan, Bóg nasz, jest Panem jedynym (Mar.). A przeto: będziesz miłował Pana, Boga swego, ze wszystkiego serca swego i ze wszystkiej duszy swojej i ze wszystkiej myśli swojej. Toć jest największe i najpierwsze przykazanie.

Nie poprzestając na tem, boski Mistrz wychodzi poza zakres pytania i mówi dalej:

— A wtóre jest podobne temu: będziesz miłował bliźniego swego, jako samego siebie.

Wreszcie podsumowywa!

— Na tem dwojgu przykazaniu zawisł wszystek Zakon i prorocy.

Odpowiedź, podbijająca prostotą, jasnością, oczywistością rozmową. Faryzeusz, snadź do cna nie zepsuty, uległ czarowi jej. Podbity, olśniony, pewnym jednak tonem rzekomej wyższości, pochwala Mistrza:

— Dobrześ i prawdziwie odpowiedział, Nauczycielu!

I z lubością powtarza Jego słowa, stwierdzając z przekonaniem, jakby tylko co zdobytem, że to dwoje przykazań jest ważniejsze, niż całopalenia i ofiary (Mar.) Snadź byli rabini, którzy przekładali ofiary całopalne ponad najwyższe prawo miłości.

Mistrz mistrzów, z kolei, pochwala mistrza z wyższością niewątpliwą:

— Niedalekoś jest od Królestwa Bożego!—Od Królestwa Mesjańskiego, które On przyszedł założyć.

Odtąd żaden nie śmiał Go już pytać— stwierdza Marek.

Tedy On, gdy Go, nauczającego lud w świątyni, znowu otoczyli, sam ich zapytał, nawiązując do rozmowy poprzedniej:

— Co się wam zda o Chrystusie (Mesjaszu): czyj jest Syn?

Rzekli Mu:

— Dawidów.

Rzekł im:

— Jakoż tedy Dawid, w Duchu, zowie Go Panem, mówiąc:

„Rzekł Pan do Pana mego głosem łaskawym:
Siądź mi przy boku prawym,
Aż wszystkie Twoje zuchwałe wrogi
Dam za podnóżek pod Twoje nogi"?
(Przekł. psalmu 109 przez Fr. Karpińskiego)

— Jeśliż tedy Dawid zowie Go Panem, jakoż jest Synem jego?

Rozumowanie, oparte na podstawie teologicznej, której uczeńcy zaprzeczyć nie mogli, przygniotło tych mesjanistów, którzy w Mesjaszu widzieli tylko Syna Dawidowego i spadkobiercę królewskich jego praw, a nie chcieli uznać w Nim Syna Bożego, Boga z Boga, Pana z Pana, Pana swego ojca, Dawida, gdyż to uznanie musiałoby skierować ich nadzieje mesjaniczne na szlaki wyższe, dla nich, w ich ślepocie, niepojęte. Przygnieceni, nie chcąc jednak i teraz dać za wygraną, milczeli. Tembardziej też, od owego dnia porażek na boisku duchu, żaden nie śmiał Go więcej pytać, t. j. zadawać Mu pytań podchwytliwych. Rychło też przeniosą walkę na grunt przemocy fizycznej,—Faust von Recht! —na którym On bez walki ulegnie, aby zwyciężyć triumfalnem Zmartwychwstaniem, zasiąść na prawicy Ojca, jako Równy z Równym, i rozpocząć panowanie nad światem.

(d. n.)

Co niesie dzień?

Październik **5** NIEDZIELA	Dziś: 17. po świątk. Placyda m. Jutro: Brunona op. Justynjana. Wschód słońca 6.9 Zachód 5.27 Wsch. księżyca o g. 1.46 Zachód o g. 10.18

Z giełdy d. 3.10:

Dolar		5,16
Funt angielski		23.04
Frank szwajcarski	(100)	95.00
Frank francuski	(100)	27,57
Frank belgijski	(100)	24,98
Liry włoskie	(100)	22,61
Korony czeskie	(100)	15,50
Korony austrjackie	(100.000)	7,28

4% poż. prem. n. not., 0,62. 8% poż. zł. 5.60 6% poż. ser. II A. 0,86, 6% pożycz. dol. 3.30 zł. 4½% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemskiego — 5% listy M. 12.89, wart. 1 gr. czyst. złot. 3 zł. 46,45 gr. Za rubla złotego płacono 2 zł. 76½ gr.

Osobiste. W sobotę d. 4 b. m. w kościele farnym o godz. 6 m. 30 wiecz. odbędzie się ślub p. Red. Henryka Rysiewskiego współpracownika „Gazety Warszawskiej" z p. Ireną Bobowską, córką znanej we Włocławku rodziny pp. Bobowskich.

Szczęść Boże, młodej Parze!

„Tydzień Lotniczy" rozpocznie się w niedzielę dnia 5 października rb. Program „Tygodnia" podajemy w tym samym numerze. Mamy nadzieję, że i tym razem Włocławek dowiedzie swego wysokiego poczucia obowiązków obywatelskich. Popierajcie „Tydzień Lotniczy".

Obywatele! Zapisujcie się na członków Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Niech ambicją każdego obywatela będzie należenie do szeregów armji, budującej przyszłość Polski. Zapisywać się można w Banku Kujawskim u pana Dyrektora Kotlarskiego

„Spójnia" żeńska. W niedzielę dn. 5 b. m. o godz. 4 popoł. w lokalu Spójni, ul. Szpichlerna 28, odbędzie się plenarne zebranie Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej. Wzywa się wszystkie druhny o punktualne przybycie na to zebranie.

Panienki m. Włocławka od lat 15 do 20, pragnące należeć do „Spójni" proszone są także o przybycie na wymienione Zebranie.

III-ci Koncert T-wa Chórów Katedralnych „Lutnia" odbędzie się w niedzielę dn. 12 bm. w sali „Domu Ludowego" w Aleksandrowie. Zarówno dobór sił artystycznych jak i bogaty układ programu dają rękojmię niezwykłej dla aleksandrowian uczty artystycznej.

Podziękowanie. Szlachetnej Polce Prezesowej Czerwonego Krzyża Pani Boye, Szanownej Sekretarce Pani Szwankowskiej, Panu Pułkownikowi Misiągowi, Panu Majorowi Chaberlingowi, Panu Komendantowi Leszczyńskiemu i Jego zacnej Żonie, oraz Właścicielom fabr. „Stella" Grundlandom serdeczne podziękowanie składa rodzina, przybyła z Rosji sowieckiej za pomoc i poparcie, jakiego doznała w swoich opłakanych warunkach materjalnych.

Wszystkim, którzy podali dłoń bratnią i wydarli z ostatniej nędzy rodzinę polską robotniczą, składa serdeczne „Bóg zapłać" staropolskie Ojciec rodziny Józef Witkowski.

Z Banku Kujawskiego. Przypominamy akcjonarjuszom Banku o zbliżającym się terminie zamknięcia subskrypcji na nową emisję; akcje, nie wykupione do dnia 10 bm., ulegną repartycji.

Japonja a Chiny.

Japonja zaznaczyła wyraźnie przez swego Ambasadora w Pekinie że jeśli chińskie wojska rządowe, w ewentualnej pogoni za wojskami mandżurskiemi wejdą na terytorjum Mandżurji, Japonja wystąpi wtedy zbrojnie.

Lawina.

TURYN (P.A.T.) — Lawina zasypała w dolinie Suze oddział strzelców podczas ćwiczeń. Dotychczas wydobyto zwłoki dwóch żołnierzy.

Odezwa.

Mając na uwadze niezmierne doniosłe znaczenie, jakie żegluga powietrzna odgrywać będzie w obronie kraju, Kurja gorąco zaleca Wieleb. Duchowieństwu, którego uczucia miłości Ojczyzny wytrzymały niejedną próbę ogniową do wzięcia możliwie czynnego i wydatnego udziału w organizacji Kół Lotniczych w swoich parafjach.

Biskup *W. Owczarek.*

Z OKOLIC.

Lubraniec. W lipcu rozpoczęta budowa młyna parowego w Lubrańcu na wiosnę dobiegnie końca.

Cieszyć się należy, iż nareszcie chleb polski — zboże niekoniecznie będzie musiało przejść przez walce obce.

Budowany 12-o walcowy młyn będzie nawet większy, niż istniejący oddawna młyn żydowski o 6 walcach.

Inicjatywa budowy wyszła z tutejszego „Rolnika".

Właścicielem młyna jest Towarzystwo Akcyjne do którego, przystąpili nawet drobniejsi rolnicy a także nie rolnicy.

Był czas, iż Właściciele młyna żydowskiego chcieli wobec grożącego im niebezpieczeństwa „konkurencyjnego" sprzedać swój młyn, dobrze jednak się stało, że tym razem myśmy zdobyli się na coś więcej, niż oni.

Szczęść Boże, w poczynaniach mających na celu naszą niezależność ekonomiczną.

Napad bandycki.

We wsi Tretki gm. Żychlin pow. Kutnowskiego zamieszkuje wraz z 18-to letnią córką Janiną i 14-to letnią kuzynką Alicją Strzępkowską niejaka Anna Połtorak, która oprócz małego gospodarstwa prowadzi jeszcze sklepik. Mąż Połtorakowej pracuje jako rządca w jednym z majątków na Kujawach, kobiety zaś pozostają w domu same bez męskiej opieki. Dowiedzieli się o tem jacyś 2-j osobnicy, było to w dniu 25.IX. r. b. około godziny 10 wieczorem, uzbrojeni w rewolwery wtargnęli do mieszkania Połtorakowej, a zgasiwszy lampę, przystąpili do rabunku. Przedewszytkiem 18-to letniej Janinie zdjęli z palca 2 pierścionki, z szyi zaś łańcuszek srebrny z medaljonikiem, a następnie polecili wszystkim wejść do piwnicy, przy której na straży stanął jeden z napastników— drugi rozpoczął na dobre rabunek. W worki od cukru władował 2 pierzyny, 3 poduszki z powłoczkami, kapę z łóżka, 2 torebki damskie, trochę bielizny i ubrania, z garnuszka zaś znajdującego się w szafie zabrał 70 zł. gotówką. Gdy już wszystko mieli przygotowane, zażądali piwa, które im z piwnicy podała Połtorakowa, wódkę zaś stojącą w szafie również

Wielki Tydzień Lotniczy we Włocławku.

Program obchodu.

Na wczorajszem posiedzeniu Komitetu »Wielkiego Tygodnia Lotniczego we Włocławku« ustalony został program następujący:

Niedziela dnia 5 października:

O godz. 9-ej rano uroczyste nabożeństwo w katedrze.

O godz 10-ej zbiórka prelegentów przy ul. Stodólnej № 51 i wyjazd samochodami na prowincję. Do Kowala, Chodcza, Przedcza i Lubienia jadą: wice-prezes Komitetu inż. Lewicki i dwaj porucznicy-lotnicy z Warszawy pp. Wasilewski i Suryn; do Brześcia i Lubrańca inż. Dobrzelecki i lotnik z Torunia; do Chocenia p. Winogrodzki oraz lotnik z Torunia; do Dobiegniewa prof. Fopp.

Od godz. 9-ej rano do 1-ej popoł. kwesta na lotnictwo.

Od godz. 12-ej krążyć będzie nad Włocławkiem, a potem nad innemi miejscowościami Kujaw, samolot z Torunia.

Od godz. 4ej do 9-ej wiecz. kwesta w kinach, gdzie zaproszeni panowie wygłoszą krótkie okolicznościowe przemówienia.

O godz. 8-ej wiecz. w sali aktowej gimn. Ziemi Kujawskiej wielki koncert, poprzedzony krótką prelekcją lotnika.

Wtorek dn. 7-go października.

O godz. 8 wieczorem w »Nowościach« »Wieczór Śmiechu«, poprzedzony krótkim odczytem o lotnictwie.

Środa, czwartek i piątek, dn. 8, 9 i 10-go października:

Odczyt oficerów lotników w szkołach średnich dla młodzieży klas wyższych.

Sobota dn. 11 października.

O godz. 3-ej popoł. popisy harcerskie na boisku 14 p. p.

Od godz. 4 do 9-ej kwesta w kinach.

O godz. 8-ej wiecz. w gimn. Ziemi Kujawskiej uroczysta Akademja z udziałem prof. Mościckiego i 2 prelegentów-lotników z Warszawy. Bilety w cenie 2, 4 i 6 złotych.

Niedziela 12 października:

Od godz. 9-ej rano kwesta przed kościołami, w cukierniach i restauracjach.

O godz. 10-ej rano wyjazd prelegentów na prowincję.

O godz. wpół do 3-ej popoł. Wielka Akademja w »Polonji« z udziałem ks. prof. St. Wojsy i oficerów-lotników. Bilety po 50 gr., 1 zł. i 2 złote.

Od godz. 4 do 9 ej prelekcje i kwesta w kinach.

O godz. 6-ej wiecz. »Czarna Kawa« w sali Straży Ogniowej

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, ażeby wszelkie wpływy z tygodnia lotniczego składać w Banku Polskim na ręce dyr. Szeligi, jako przewodniczącego sekcji finansowej Komitetu.

Następne zebranie Komitetu odbędzie się w czwartek dn. 9-go b. m. o godz. 5-ej popoł w sali Starostwa.

Ogłoszenie.

Zarząd Majątków Miejskich w Włocławku posiada **na sprzedaż** z zeszłorocznego żywicowania sosen **8 beczek** (śledziówek) **żywicy** ogólnej wagi brutto 1.100 klg. w tem 3 beczki skrobanki reszta czysto-płynna żywica.

Reflektanci, pragnący nabyć żywicę i ofiarowujący cenę wyższą **ponad 242 zł.** za całą ilość, zechcą składać w Magistracie miasta Włocławka do dnia 15 października r. b. piśmienne oferty z podaniem sumy.

Magistrat m. Włocławka.

wypili. Po wyniesieniu rzeczy na podwórze, wrócili się jeszcze raz, wyprowadzili z piwnicy obydwie dziewczyny, a dokonawszy nad pierwszą gwałtu oddalili się w niewiadomym kierunku.

Natychmiast po otrzymaniu zawiadomienia o powyższym wypadku, na miejsce przestępstwa udał się wraz z agentami, Kierownik Ekspozytury Urzędu Śledczego we Włocławku, który po kilkudniowych wywiadach i poszukiwaniach ujęli niejakiego Aleksandra Jeżaka, syna Franciszka, lat 21, do wigilji dnia napadu, zatrudnionego jako furman z majątku Kamieniec powiat Gostyński, własność Stokowskiego, a w którym poszkodowane poznały sprawcę napadu. Poszukiwania za drugim trwają.

Karjera włamywacza.

MOSKWA (Rps.) — Znany kijowski bandyta i włamywacz Jan Gamarnik mianowany jest przewodniczącym komitetu wojenno-rewolucyjnego na Dalekim Wschodzie. Gamarnik był przez pewien czas przewodniczącym sowietu kijowskiego.

Polskie sowiety na Białorusi.

MIŃSK. (Rps.) — Na Białorusi sowieckiej rozpoczęły się wybory do sowietów nowej kadencji. Władze sowieckie starają się przytem utworzyć w niektórych miejscowościach „na pokaz” sowiety narodowościowe, t. j. składające się wyłącznie z przedstawicieli mniejszości narodowych, polaków, żydów i łotyszów. Szczególnej zabiegają bolszewicy o utworzenie sowietów polskich, starając się organizować ich jaknajwięcej w miejscowościach, leżących w pobliżu granicy polskiej. Między innemi utworzono takie sowiety we wsiach Kustownica, Mołodzk i t. d.

*

Szanujcie złoty.

Wy, władcy bogactw i małe poczwarki,
Coście, jak piasek wiąż sypali marki,
Których piekielna jakaś gnała żądza,
By markowego wyzbyć się pieniądza;
Coście, jedyni może na tym świecie,
Mieli państwowy pieniądz swój za śmiecie,
Nauczcie dziś się tej niezbędnej cnoty,
SZANUJCIE ZŁOTY.

Wł. Buchner.

Napad na hiszpańskiego następcę tronu.

PARYŻ (P.A.T.) — Jak donosi „Matin“, do przechadzającego się incognito po Paryżu hiszpańskiego następcy tronu podszedł mężczyzna wytwornie ubrany, proponując mu zwiedzenie niektórych pamiątek historycznych. Mężczyzna ów zaprowadził księcia do jednego z domów, gdzie dwaj inni, w bluzach marynarskich, zażądali, grożąc rewolwerami, wszystkich posiadanych pieniędzy. Książe rzucił się do okna i zawołał o pomoc. Policja aresztowała napastników.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adamski Feliks były felczer szpitala wenerycznego Ś-go Łazarza, przyjmuje od 9 rano do 8 wieczór. Brzeska Nr. 13.

Obiady prywatne po cenie umiarkowanej w domu i po za domem. Wiadomość w Administracji.

Okazyjnie do sprzedania: 1 turbina wodna 20 H. P., 1 para walcy i 1 powóz z 4 kołami zapasowemi, na gumach. Wiadomość S. Ośminkowski, Włocławek Nowy Rynek 6 Telefon 114.

„Polski Róg”
Handel kolonjalno-piśmienny. Królewiecka 23, róg Srebrnej. Poleca dobre towary.

Potrzebni czeladnicy warsztatowi do Włocławskiej fabryki kafli ul. Kilińskiego 11.

Sprzedam kredens, stół dębowy duży 30 procent taniej, jak w magazynie. Stolarz Gdańska 10.

Sprzedaż skór Franciszka Wieczorkowskiego, Włocławek Nowy Rynek 9. Stale są na składzie rozmaitego rodzaju skóry i w każdej ilości, również się kupuje surowe i wymienia na gotowe.

Szukam domowej pracy, posługi — szyję — reperuję doskonale. Wiadomość w Redakcji.

Torebkę damską znaleziono na bulwarze. Prawa właścicielka po udowodnieniu otrzyma swoją zgubę w Administracji „Słowa”.

Zgubiono książeczkę wojskową i kartę mobilizacyjną wydaną w PKU Włocławek Akt majątkowy, świadectwo z majątku Kępki Ślacheckiej Stelmarskiego świadectwo z majątku Mchówen stelmarskie świadectwo z majątku Bodzanowa stelmarskie świadectwykfalifikowania Czeladnicze i majsterskie stelmarskie Cechowe wraz z portfelem i małą ilością pieniędzy wydane na imię Michała Młynarkiewicza łaskawy znalazca zechce zwrócić wieś Szczótkowo gm Śmiłowice p. Czerniewice pow. Włocławski Michał Młynarkiewicz.

Zgubiono kartę bezterminowego urlopu Kryski wydaną przez 14 p.p. Łaskawy znalazca zechce odnieść do policji.

REDAKTOR: ALEKSY-LESZEK LASIŃSKI CZCIONKAMI DRUKARNI DIECEZJALNEJ WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ

Obywatele!

Rozwój lotnictwa przekracza już dziś przewidywania śmiałków. Samoloty podnoszą się na wysókość kilkunastu tysięcy metrów, czynią 400 kilometrów **na godzinę** latają po **40 godzin bez przerwy,** wożą po kilka tysięcy kilogramów ładunku!

Loty odbywać się już dziś mogą nietylko w dzień, ale i w nocy, odbywać się mogą nawet bez silnika, a samoloty latają dziś już **z Europy do Ameryki.**

Cudowne narzędzie komunikacji, samoloty niosą cywilizację w niedostępne dotąd kraje, żadne przeszkody w powietrzu nie ograniczają jego działania, gdyż **ocean powietrzny niema brzegów!**

Ale w ręku podstępnych napastników lotnictwo jest bronią straszną, morderczą.

Żadne miasto, osada, wieś nie uchroni się przed bombardowaniem wroga, a nawet **zasiewy nasze mogą być dziś z łatwością zniszczone.** Już w ciągu pierwszych kilku godzin wojny może nie zostać kamienia na kamieniu z naszych miast, a w ciągu kilku dni wojna powietrzna zrujnować może całe nasze państwo.

Przed lotnictwem najeźdźcy obronić nas może też tylko lotnictwo.

Budżety wszystkich państw aż uginają się dziś pod ciężarem wydatków na lotnictwo. W fabrykach obcych kuje się wszędzie nowa powietrzna broń.

Obywatele, miejcie się na baczności!

Pamiętajcie, że każdy samolot w kraju, w ręku polskim, każdy nowy pilot, każdy nowy warsztat i nowe lotnisko, to nowy przypływ naszej potęgi, naszych środków obronnych.

Do tego właśnie dąży

Liga Obrony Powietrznej Państwa!

Kto nie chce **aby dom jego został zbombardowany przez wroga,**
Kto nie chce **zginąć w gazach trujących pocisków lotniczych,**
Kto nie chce **aby bezbronna w powietrzu, Polska uległa swoim wrogom,**
Kto pragnie bezpieczeństwa i pokoju,
Kto pragnie rozwoju przemysłu i handlu lotniczego,
Kto chce by nasze samoloty handlowe nawiązały stosunki z dalekimi krajami,
Kto chce rozkwitu polskiego lotnictwa — niech wstąpi w szeregi

Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Komitet Włocławski L. O. P. P.
„Tygodnia Lotniczego".

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK.